

Огляд фінансових ринків

27 листопада 2023 р.

ЗА КРОК ВІД МАКСИМУМІВ

Ринки в очікуванні пом'якшення монетарних умов
Банківський сектор України - стабільний
Міжнародна підтримка триває

СВІТОВИЙ РИНОК

Минулого тижня ралі американських фондових індексів продовжилося, провідні індекси зросли за підсумками четвертого тижня поспіль. Ралі з кінця жовтня було досить вражаючим, і індекси за місяць відіграли все зниження із серпня.

Інвестори по-різному відреагували на публікацію протокола останнього засідання ФРС, який був оприлюднений 21 листопада. В протоколі прослідковуються побоювання керівників Федрезерву, що сильне зростання американської економіки може спричинити нове прискорення інфляції. Проте деякі аналітики вважають, що ФРС закінчила підвищувати ставки і тепер живуть очікуваннями закінчення жорсткої грошово-кредитної політики ФРС.

Індекс споживчої довіри в США у листопаді знизився до 61,3 пункту з 63,8 пункту місяцем раніше. Попередньо повідомлялося про падіння індексу цього місяця до 60,4 пункту. Показник знижується четвертий місяць поспіль. Попри перегляд у бік підвищення, листопадове значення індикатора є мінімальним з травня.

Голова ЄЦБ Крістін Лагард під час свого виступу у п'ятницю заявила, що боротьба з інфляцією ще не закінчена, проте Європейський центральний банк досяг тієї точки, в якій він може взяти паузу й оцінити наслідки вже проведеного посилення грошово-кредитної політики.

Індекс довіри німецьких підприємців до економіки країни, який розраховує мюнхенський інститут економічних досліджень, збільшився в листопаді другий місяць поспіль, але виявився трохи нижчим за очікування ринку на рівні 87,6 пункту. Значення індикатора становило 87,3 пункту порівняно з 86,9 пункту в жовтні.

Ціни на золото досягли більш ніж шестимісячного максимуму, закріпившись вище рівня 2000,0 дол. США за унцію, оскільки ослаблення долара і очікування припинення підвищення процентних ставок в США підвищили попит.

Долар США знизився на 0,1% по відношенню до кошика основних валют, коливаючись біля більш ніж двомісячного мінімуму, досягнутого минулого тижня.

Торги по парі євро – долар минулого тижня проходили в діапазоні 1,0852/1,0965 дол. США/євро.

www.pumbo.ua

Департамент інвестиційного бізнесу
вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна 04070
тел. +38 044 231 7380

ЩОТИЖНЕВИЙ ЗВІТ

КУРСИ

Валюта	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
EUR/USD	1,0916	0,4	2,7	2,3
GBP/USD	1,2603	1,1	3,6	4,3
USD/UAH	36,0487	-0,3	-1,4	-1,4

ІНДЕКСИ ФОНДОВИХ РИНКІВ

Індекс	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
S&P 500 (США)	4559,3	1,0	7,3	18,7
FTSE 100 (ВБ)	7488,2	-0,2	1,3	0,5
Dow Jones	35390,2	1,3	6,8	6,8
Nasdaq	14250,9	0,9	8,5	36,2
MSCI (Сх.Євр.)	41,8	0,6	11,5	32,7

КЛЮЧОВІ СТАВКИ

Ставка	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Libor 6М, % річн	5,820	0,5	-0,9	13,3
ФРС, % річн.	5,25-5,50	0,0	0,0	22,2
ЄЦБ, % річн.	4,500	0,0	0,0	80,0
НБУ, % річн.	16,000	0,0	-20,0	-36,0

ТОВАРНІ РИНКИ

Товар	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Пшениця,	185,0	2,8	-5,1	-27,5
Brent, дол./барр.	80,6	0,0	-7,5	-0,8
Газ, евро/МВт*год	48,0	8,3	-2,8	-26,2
Золото, дол./унц.	2000,8	1,0	1,5	9,7

Джерело: Bloomberg;

Огляд банківського сектору (за даними НБУ)

У III кварталі 2023 року ключові тенденції в банківському секторі залишалися незмінними. Так, надалі зростало фондування за рахунок коштів населення і навіть більше – бізнесу. Частка строкових гривневих коштів населення зростала, хоча і повільніше, ніж у першому півріччі.

В активах найшвидше зросли вкладення в ОВДП і депозитні сертифікати НБУ. Водночас банки вперше з III кварталу 2022 року наростили чистий гривневий портфель кредитів бізнесу. Приріст споживчих кредитів тривав вже другий квартал поспіль. Значні процентні доходи забезпечили подальше зростання доходів сектору.

Операційна ефективність банків залишалася високою, а витрати на резервування – мінімальними. Завдяки переліченим чинникам сектор надалі нарощував прибуток. Сформований запас капіталу дасть змогу банкам виконати всі чинні та заплановані до впровадження вимоги до платоспроможності.

За даними НБУ, чистий гривневий корпоративний кредитний портфель у жовтні зростав четвертий місяць поспіль після спаду, спричиненого повномасштабним вторгненням РФ. Частка малих та середніх підприємств у цьому портфелі зросла до 55,0%.

Обсяги чистого роздрібного гривневого кредитного портфеля продовжили зростати передусім завдяки відновленню карткового кредитування. Також у III кварталі зросли обсяги чистих іпотечних кредитів – на 18,7% завдяки видачі позик за програмою “єОселя”.

Банки третій квартал поспіль майже не зазнали кредитних втрат. Частка непрацюючих кредитів знизилася завдяки списанню таких кредитів фізичним особам і перекласифікації окремих великих корпоративних кредитів у працюючі.

Частка коштів клієнтів як головного джерела фондування банків зростає четвертий квартал поспіль. Загалом усі банки дедалі інтенсивніше нарощували гривневі кошти. Все ще привабливі депозитні ставки сприяли подальшому приросту строкових коштів населення у гривні, хоча й дедалі меншими темпами.

Попри зниження облікової ставки, вищі ставки за тримісячними депозитними сертифікатами Національного банку та підвищені резервні вимоги за поточними коштами і надалі мотивували банки залучати строкові депозити населення. Тож зниження ставок закладами внаслідок зниження облікової ставки відбувалося повільно.

Операційна ефективність банків залишалася високою, а витрати на резервування – мінімальними, тому сектор надалі нарощував прибуток. Збитковими за квартал було лише сім, переважно малих, банків (у попередньому кварталі – 15).

Попередні результати цього річної оцінки стійкості банків оптимістичні: помірна потреба в капіталі може виникнути лише в кількох установах. Наявного запасу капіталу більшості банків буде достатньо для комфортного виконання нових регуляторних вимог, незважаючи на очікуване запровадження додаткового податку на прибутки банків.

Для подальшого гармонійного розвитку банкам необхідно врахувати результати оцінки стійкості та плани впровадження регуляторних вимог у стратегіях діяльності та за доцільності їх оновити.

РИНОК ОБЛІГАЦІЙ ТА ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

На плановому аукціоні Міністерства фінансів з розміщення ОВДП, який відбувся 21 листопада, інвесторам були запропоновані три випуски боргових інструментів, номінованих в українській гривні, та один випуск – в доларах США. Мінфін знизив вартості залучення за всіма запропонованими інструментами, в тому числі, й за валютними.

Попит на військові ОВДП з терміном погашення у червні 2024 року склався із 33 заявок на загальну суму 9,3 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 16,70 – 16,80% річних. Обмеження для даного випуску становило 3,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 16,80% річних. Міністерство фінансів задовольнило всі заявки, проте частково.

Військові ОВДП із терміном обігу півтора роки мали попит із 26 заявок на загальну суму 4,9 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 17,75 – 17,80% річних. Обмеження для даного випуску становило 3,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 17,80% річних. Міністерство фінансів задовольнило частково всі заявки.

Попит на ОВДП (невійськові) із терміном погашення у лютому 2027 року склався із 30 заявок на загальну суму 2,6 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 18,60 – 18,80% річних. Обмеження для даного випуску становило 4,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 18,70% річних. Міністерство фінансів відхилило одну заявку з найвищою ставкою.

Попит на валютні військові ОВДП, номіновані в доларах США із терміном обігу один рік склався із 85 заявок на загальну суму 0,3 млрд дол. США (за номінальною вартістю) зі ставками 4,54 – 4,74% річних. Обмеження для даного випуску становило 0,2 млрд дол. США. Встановлений рівень дохідності – 4,70% річних. Міністерство фінансів відхилило три заявки.

За результатами проведення розміщень ОВДП 21 листопада до державного бюджету залучено 15,0 млрд грн (за курсом НБУ).

За минулий тиждень обсяг ОВДП в обігу збільшився на 24,9 млн грн, і, за підсумками 24 листопада 2023 року, загальна сума становила 1 531,32 млрд грн (за сумою основного боргу).

Поточного тижня погашення ОВДП не заплановані.

ОПЕРАЦІЇ НБУ

Загальна сума купівлі депсертифікатів учасниками ринку минулого тижня становила 1,446 трлн грн і вся вона складалася із депозитних сертифікатів овернайт (ставка – 16,00% річних).

Постійно діючою лінією рефінансування НБУ (овернайт) у період 20 – 24 листопада банки не користувалися.

Сальдо операцій Державного казначейства у період 20 – 24 листопада становило 31,0 млрд грн.

Ліквідність банківської системи утримується на рекордно високому рівні (близько 700,0 млрд грн) і сконцентрована на кореспондентських рахунках банків в Національному банку України та в депозитних сертифікатах НБУ.

Джерело: Міністерство фінансів України, НБУ

РЕЗУЛЬТАТИ РОЗМІЩЕННЯ ОВДП

Дата аукціону	Вид ОВДП	Серед. зваж. ставка	К-ть поданих / задовол. заявок	Залуч. сума, млн грн
21 лис.	196 дн.	16,79%	33/33	2751,92
21 лис.	693 дн.	17,80%	26/26	3049,65
21 лис.	1190 дн.	18,70%	30/29	2289,41
21 лис.	358 дн.	4,66%	85/82	191,28*

* млн дол. США

Джерело: Міністерство фінансів України

СТРУКТУРА ВЛАСНИКІВ ОВДП

Власник	ост. знач., млрд грн	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
НБУ	690,0	-0,1	-0,1	-2,1
Банки	619,3	1,0	2,9	27,5
Юр. особи	128,1	-1,8	2,2	19,3
Тер. громади	1,8	3,2	16,6	-5,4
Фіз. особи	49,4	0,0	3,6	63,2
Нерезиденти	42,8	-6,4	-9,2	-26,2

Джерело: НБУ

ІНДИКАТОРИ РИНКУ

Назва індикатора	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %	
Залишки на к/р банків, млрд грн	209,3	0,8	8,9	171,0	
Рефінансування НБУ, млрд грн	33,5	-0,1	-3,3	-52,0	
Депозитні сертифікати НБУ	О/Н, млрд грн	308,7	9,9	9,5	-35,4
	З міс, млрд грн	180,3	-6,5	-6,6	100,0
	Всього, млрд грн	489,0	3,2	3,5	7,0

Джерело: НБУ

МІЖБАНКІВСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ РИНОК

На міжбанківському кредитному ринку ставки на кредити овернайт в національній валюті перебували у діапазоні 15,00 – 17,00% річних, а Український індекс міжбанківських ставок овернайт (UONIA) 20 – 24 листопада становив 16,00% річних.

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

Міжбанківські торги минулого тижня проходили в таких діапазонах: у понеділок 20 листопада – 36,00/36,15 грн/дол. США, у вівторок 21 листопада – 35,02/36,15 грн/дол. США, у середу 22 листопада – 36,02/ 36,18 грн/дол. США, у четвер 23 листопада – 36,00/36,10 грн/дол. США, у п'ятницю 24 листопада – 36,02/36,17 грн/дол. США. У підсумку у п'ятницю 24 листопада середньозважений курс на міжбанківському ринку був зафіксований на рівні 36,0487 грн/дол. США.

В період 20 – 24 листопада НБУ під час валютних інтервенцій продав банкам 522,10 млн дол. США та купив у банків 0,68 млн дол. США.

Загальний обсяг продажу валюти на міжбанківському ринку минулого тижня становив 1,1 млрд дол. США.

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Національний банк вітає запуск Розрахунковим центром з обслуговування договорів на фінансових ринках (Розрахунковий центр) нової послуги – «валютний своп з центральним контрагентом». Продукт розроблявся у співпраці з НБУ та за активної підтримки учасників ринку.

Починаючи з 22 листопада, банки мають змогу укласти валютні свопи, базовими активами яких є національна валюта (UAH) та іноземна валюта (USD, EUR) на організованих ринках капіталу. Функцію центрального контрагента виконує Розрахунковий центр. Він також здійснює кліринг та розрахунки за такими контрактами.

За оцінками Національного банку, «валютний своп з центральним контрагентом» дає змогу банкам контролювати та хеджувати валютні ризики. Крім того, завдяки впровадженню нового інструменту банки отримали можливість коригувати структуру своїх валютних активів та пасивів й забезпечувати надійне кредитування під заставу ліквідних активів.

НКЦПФР затвердила нове Положення про порядок здійснення емісії акцій, реєстрації та скасування реєстрації випуску акцій (від 22.11.2023 №1308). Норми цього документу поширюється на акціонерні товариства, що прийняли рішення про:

- емісію акцій;
- емісію акцій із здійсненням публічної пропозиції;
- збільшення або зменшення статутного капіталу;
- припинення товариства шляхом ліквідації;
- припинення товариства шляхом перетворення;
- припинення товариства шляхом приєднання;
- консолідацію або дроблення акцій;
- анулювання викуплених та/або іншим чином набутих товариством акцій без зміни розміру статутного капіталу товариства.

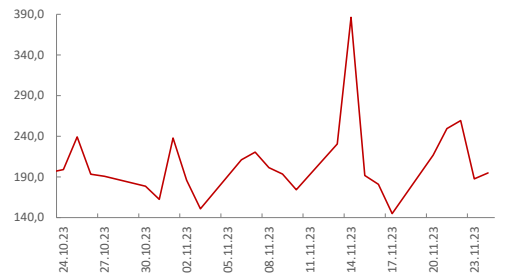
Джерело: НБУ, Міністерство фінансів України, НКЦПФР

КУРС НБУ (грн/дол. США; грн/євро)

Джерело: НБУ

ОБ'ЄМ ТОРГІВ (млн дол. США)

Джерело: НБУ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

22 листопада Україна отримала залучив десятий транш масштабної макрофінансової допомоги від ЄС (МФД+) на 2023 рік у розмірі 1,5 млрд євро.

У 2023 році до держбюджету України надійшло вже 16,5 млрд євро пільгових позикових коштів МФД+. Загальний обсяг фінансування в рамках програми передбачено у 18,0 млрд євро.

Очікується, що останній транш макрофінансової допомоги на 2023 рік Україна отримає до кінця грудня поточного року за умов виконання Україною погоджених сторонами умов структурної політики.

Фінансування у рамках МФД+ надається на пільгових умовах: термін погашення кредиту складає 35 років, відсотки та інші платежі за обслуговування боргу замість України компенсуватимуть країни ЄС.

23 листопада до державного бюджету України надійшло близько 400,0 млн дол. США під гарантію Великої Британії через Трастовий фонд Світового банку.

Залучені кошти є частиною п'ятого додаткового фінансування проекту «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні» PEACE in Ukraine.

Фінансування буде спрямовано на часткову компенсацію видатків державного бюджету України, здійснених для відшкодування пенсійних виплат та оплати праці медпрацівників за програмою медичних гарантій.

Кредит надається на пільгових умовах: строк погашення 19 років із 5-річним пільговим періодом.

КОТИРУВАННЯ НА СВІТОВИХ РИНКАХ

Name	Coupon	Maturity	Bid Price	Ask Price	Ask YTM	Cur
Ukraine-2022	7,75	01.09.2024	31,59	32,65	275,56	USD
Ukraine-2023	7,75	01.09.2025	30,82	31,80	103,39	USD
Ukraine-2024	8,99	01.02.2026	30,63	31,74	82,37	USD
Ukraine-2024	7,75	01.09.2026	28,68	29,70	71,67	USD
Ukraine-2025	7,75	01.09.2027	28,11	29,30	56,44	USD
Ukraine-2026	6,75	20.06.2028	24,73	25,71	52,60	EUR
Ukraine-2026	7,75	01.09.2028	28,46	29,54	47,51	USD
Ukraine-2027	7,75	01.09.2029	28,26	29,37	42,38	USD
Ukraine-2028	9,75	01.11.2030	29,28	30,32	41,70	USD
Ukraine-2030	4,38	27.01.2032	21,54	22,81	34,36	EUR
Ukraine-2032	7,38	25.09.2034	24,32	25,48	33,87	USD
Ukraine-2033	7,253	15.03.2035	24,54	25,42	33,26	USD
Ukreximbank	9,75	22.01.2025	90,69	94,60	15,01	USD
Oschadbank	10,19	19.01.2024	34,25	34,51	1 238,36	USD
Oschadbank	9,63	20.03.2025	92,13	94,06	14,75	USD
Metinvest BV	5,63	17.06.2025	77,02	78,43	22,93	EUR
Metinvest BV	8,50	23.04.2026	68,24	70,17	25,94	USD
Metinvest BV	7,65	01.10.2027	63,42	64,57	21,69	USD
Metinvest BV	7,75	17.10.2029	58,24	60,01	19,46	USD
DTEK Renew.	8,50	12.11.2024	56,26	58,58	77,54	EUR
DTEK Finance	7,00	31.12.2027	55,85	56,25	24,72	USD
MHP SE	7,75	10.05.2024	92,19	93,47	23,82	USD
MHP Lux SA	6,95	03.04.2026	74,72	75,96	20,33	USD
MHP Lux SA	6,25	19.09.2029	63,29	64,46	15,82	USD
Kernel Holding	6,50	17.10.2024	75,57	78,96	36,37	USD
VF Ukraine	6,20	11.02.2025	75,53	76,68	32,33	USD
Ukraine Railways	8,25	09.07.2024	52,66	55,16	42,21	USD
Ukraine Railways	7,875	15.07.2026	47,69	50,25	30,59	USD
NAK Naftogaz	7,13	19.07.2024	47,97	49,50	38,57	EUR
NAK Naftogaz	7,625	08.11.2026	48,23	49,67	34,52	USD
NPC Ukrenergo	6,875	09.11.2026	26,44	28,07	44,23	USD

Джерело: Bloomberg

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ УКРАЇНИ

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ВВП, % р/р	3,3	3,2	-4,0	3,4	-29,1 (попередня оцінка)	19,5 (II квартал, попередня оцінка)
Промислове виробництво, % рік до року	1,1	-0,5	4,8	1,1	2,3 (лютий)	-
Інфляція споживчих цін, % рік до року	9,8	4,1	5,0	10,0	26,6	5,3 (жовтень)
Інфляція цін виробників, % рік до року	14,2	-7,4	14,5	62,2	53,5 (лютий)	-
Платіжний баланс (зведений), млрд дол. США	2,9	6,0	2,0	0,5	-2,9 (попередня оцінка)	0,3 (вересень)
Рахунок поточних операцій платіжного балансу, млрд дол. США	-4,4	-4,1	5,3	-2,1	8,6 (попередня оцінка)	-0,8 (вересень)
Сальдо торгового балансу (товари та послуги), млрд. дол. США	-12,7	-12,5	-2,4	-3,0	-23,8 (попередня оцінка)	-3,6 (вересень)
Міжнародні резерви, на кінець періоду, млрд дол. США	20,8	25,3	29,1	30,9	28,5	38,97 (жовтень)
Зовнішній борг, млрд. дол. США	114,7	121,7	125,7	129,7	131,0	148,6 (II квартал попередня оцінка)
Активи банківської системи (зміна з початку року, %)	2,0	9,9	18,9	12,8	14,6	12,6 (вересень)
Обмінний курс, на кінець періоду, грн./дол. США	27,69	23,69	28,27	27,28	36,57	36,37 (жовтень)
Обмінний курс, середній за період, грн./дол. США	27,20	25,85	26,96	27,28	32,37	36,56 (січень-жовтень)

Джерело: Державна служба статистики України, НБУ

Показник/товар	Опис
S&P 500	Фондовий індекс, в кошику якого 500 вибраних акціонерних компаній США, що мають найбільшу капіталізацію
FTSE 100	Провідний індекс Британської фондової біржі. Ґрунтується на курсах акцій 100 компаній з найбільшою капіталізацією, які мають котировки на Лондонській фондовій біржі
MSCI	Фондовий індекс, розраховується за підсумками торгів на ринках Східної Європи, що розвиваються
Dow	INDU Index - промисловий індекс Доу-Джонса. Це виважене за ціною середнє значення акцій 30 компаній 'блакитних фішок', які зазвичай є лідерами у своїй галузі. З 1 жовтня 1928 року цей індекс є найпоширенішим ринковим індикатором.
Nasdaq	NASDAQ Composite Index (CCMP Index). Це виважений за капіталізацією індекс ряду акцій з усіх трьох рівнів NASDAQ: Global Select, Global Market і Capital Market. Цей індекс було створено 5 лютого 1971 р.
Нафта Brent	COA Comdty Crude Oil, Brent Active Contract/Всі активні контракти на нафту марки Brent. Brent - еталонна марка нафти, що добувається в північному морі
Газ TTF	ICE Endex Dutch TTF Gas Spot Price. Газ для фізичної доставки в Голландський центр передачі прав власності (TTF)
Пшениця	Індекс GRXPUAFW AGRO Index. Ціна на українську пшеницю (FOB Black Sea Port Export Price)
Золото	Індекс GOLDS Comdty

ДЕПАРТАМЕНТ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Стадник Антон
Директор департаменту
+38 044 231 7046
anton.stadnik@fuib.com

Тимбай Марина
Управління торгових та брокерських операцій
+38 044 231 7053
marina.timbay@fuib.com

Хіміч Наталія
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
nataliya.khimich@fuib.com

Лисянська Олена
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
olena.lysyanska@fuib.com

СЛУЖБА КОМУНІКАЦІЙ

pr@fuib.com

При підготовці даного матеріалу використовувалася інформація з публічних джерел, що заслуговують, на наш погляд, довіри. Оцінки та прогнози, висловлені в цьому огляді, є приватною думкою наших співробітників. Даний матеріал носить виключно інформаційний характер і не повинен розглядатися як пропозиція до вчинення будь-яких угод з цінними паперами або як керівництво до інших дій. Інформація дійсна тільки на дату публікації.